

12 ta' Mejju, 1950

Inħallfin:

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.
L-Onor. Dr. J.A. Camilleri, LL.D.
L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.
Onor. Dr. Louis Galea ne.

versus

Nutar Dr. Rosario Frendo Randon

**Boll — Qorti ta' Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili —
Nutar — Liberazzjoni "Ab Observantia".**

F'kawla ta' reklam li jagħmel l-Attorney General minn deċiżjoni tal-Qorti ta' Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili, fuq il-motie li dik id-deċiżjoni hija ċbalata dwar liema ommont ta' boll kella jitwah-hal fuq il-kuntratt, in-nutar li reċeva u ppubblika dak l-att mhux persuna leġittima bies jikkontesta dak ir-reklam jekk is-supplement tal-boll pretiż mill-Attorney General ma huax docent min-nutar "de proprio".

Għalhekk ғudizzu simili propost kontra n-nutar mħuwiex integrū,

ghax ma hemmx tib il-legittimu kontradittur; u għalhekk hemm lok li n-nutar imħarrek jiġi liberal mill-assevanzu tal-ġudizzju.

Il-Qorti -- Rat ir-rikors ta' l-Onorevoli Dottor Louis Ga-lea bhala Attorney General, fejn wara li espona :--

Illi b'kuntratt fl-atti ta' l-imsemmi Nutar Dr. Frendo Randon tal-11 ta' Dicembru 1948, il-Markiż John Scicluna, bhala sid ta' Scicluna's Bank, bieġi u ttransferixxa lit Chevalier Antonio Cassar Torreggiani, O.B.E., għan-nom tan-National Bank of Malta, l-imsemmi Scicluna's Bank "as a going concern", taqt il-kondizzjoni, fost ohrajn, illi n-National Bank of Malta "shall take over, as from the first January one thousand nine hundred forty nine, the assets and liabilities of Scicluna's Bank, on the basis of an audited Balance Sheet for the year one thousand nine hundred forty eight". L-eċċess ta' "cash" and "securities" fuq il-"liabilities" ġie kalkulat £127,000;

In korrispettiv ta' dan it-trasferiment in-National Bank of Malta assenja lill-Markiż Scicluna sitt mitt (600) "ordinary shares" tan-National Bank of Malta, tal-valor nominali ta' £100 il-wieħed, iżda tal-valor reali (kif dikjarat mill-istess partijiet) ta' £300 il-wieħed, ċjoё ta' valor totali ta' £180,000 - lieha assenjanġien ta' shares kien il-korrispettiv ta' l-im-semmi eċċess ta' "assets over liabilities" u ta' l-avvjainment ta' Scicluna's Bank, stinat £53,000;

Illi l-imsemmi Nutar Dr. Frendo Randon jimbolla dan l-att bhalli kieku sempieji trasferiment biss tax-Scicluna's Bank, u waħħa l-boll "ad valorem" fuq l-ammont ta' £180,000;

Illi l-Magistrat Reviżur deherlu, li dan l-att ma kienx b'dan il-mod ġie suffiċċientement bollat, u għalhekk ressaq il-kwistjoni quddiem il-Qorti tar-Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili kollegjalment kostitwita, u din, b-deċiżjoni tagħha tal-21 ta' Ottubru 1949, li giet notifikata lill-esponent fit-8 ta' Novembru 1949, iddeċidiet illi l-kuntratt in-kwistjoni kien fil-fatt jikkomprendi żewġ negozji għuriċi, wieħed it-trasferiment tax-Scicluna's Bank u l-ieħor l-assenjazzjoni tax-"shares" tal-valor nominali ta' £30,000, li fuqu kien jinhtieg il-boll taqt l-art. 59 (2) tal-Kap. 68. Għalhekk dik il-Qorti sabet lin-Nutar ġati ta' kontravvenzjoni talli naqas li jimbolla l-assenjazzjoni tas-600 "shares" lill-Markiż Scicluna, u waħħil lu multa ta' £2, u ordnathu biex ihallas lill-Kummissarju tat-Taxxi Inter-

ni £60 bhala dritt ta' boll dovut għar-raguni fuq imsemmiha;

Illi l-esponent bass ruħu aggravat bid-degriet fuq imsemmi, u għalliekt: għamel appell minn u lejn din l-Onorabbli Qorti taht l-art. 114 tal-Kap. 92;

Illi l-aggravju huwa duplċi :—

(a) Kif ga' ntqal, bil-kuntratt fuq imsemmi l-Markiż Scicluna ċeda u t-trasferixxa lil Chevalier Cassar Torreggiani nomine l-“assets” u l-“liabilities” ta’ Scicluna’s Bank kif riżultanti minn Balance Sheet għas-sena 1948, b’mod illi l-akkwarent tievva l-“assets” kolha u fl-istess bin assumma l-karrakek tal-“liabilities”, b’eċċejżjoni, milli jidher, ta’ “overdraft” ta’ Giuseppe Bianco. Għalhekk, kuntrarjament għal dak li għamel in-Nutar, u dak li donnha approvat il-Qorti tar-Reviżjoni, il-biċċi fuq il-kuntratt a rigward tat-trasferiment tax-Scicluna’s Bank bhala “going concern” kien iuissu ġie kalkolat u affiss “ad valorem”, fuq il-baži tal-valur “gross” ta’ l-“assets” kolha tieghu, li ċ-ċessjoni u t-trasferiment tagħ-hom huma bollabili taht l-art. 57 (2) u 59 tal-Kapitolu 68, u mhux biss fuq l-eċċess ta’ l-“assets” fuq il-“liabilities”. Infatti l-valor tal-liabilities, illi bit-trasferiment gew assunti mill-akkwarent, kien preciżiament parti mill-korrispettiv veru li l-akkwarent kien qiegħed iħallas għat-trasferiment ta’ dawk l-“assets”. Kif jgħid il-Clementini, “la tassa dovuta si misura sul prezzo o corrispettivo; e poichè il corrispettivo si deve comporre col prezzo vero e proprio in denaro, più del valore dei pesi, su quello e su questo deve la tassa comunicarsi e pagarsi” (Leggi sulle Tasse di Registro, Vol. I, pag. 443, Ed. 1907). L-istess baġa l-awtur jirribadixxi fil-paġ. 439, fejn jgħid :— “Siccome le passività ed oneri che passano a carico dell’acquirente sostanzialmente in via indiretta rappresentano per l’acquirente stesso il valore della cosa acquistata fino alla concorrenza dell’ammontare delle passività medesime, così pel venditore l’ammontare delle passività si risolve in un corrispettivo”;

(b) Il-Qorti tar-Reviżjoni, għar-rigward ta’ l-assenjazzjoni tax-“shares”, ikkundannat lin-Nutar Frendo Randon iħallas boll fis-somma ta’ £60, billi hadet bhala baži l-“face value” tat-titoli, ammontanti għal £60.000. Din il-baži mhix skond il-ligi. Skond id-dispozizzjoni espressa ta’ l-art. 59 ta’ l-

Ordinanza dwar it-Taxxi tal-Boll (Kap. 68), taht dan l-artikolu hi devuta t-taxxa, boll ta' "six pence" għandu jithallas fuq kull £25, jew frazzjoni, tal-valur effettiv ta' l-azzjoni jew certifikat. Issa l-valur effettiv tas-600 "shares" assenjati lill-Markiż Scieluna, kif ammexx u dikjarat mill-istess partijiet fil-kuntratt, kien ta' £180,000; u għalhekk il-boll li kien immissu jithallas fuq din il-parti tal-kuntratt huwa ta' £180, u mhux ta' £60 kif, evidentement bi svista, ordnat l-Ewwel Qorti;

Talab li din l-Onorabbi Qorti jogħġobha tirriforma d-diġriet fuq imseñimi tal-Qorti tar-Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili tal-21 ta' Ottubru 1949, billi :— 1. Tiddikjara illi l-kuntratt, għal dak li jirrigwarda t-trasferiment tal-Bank "Scieluna" lil Chevalier Cassar Torreggiani nomine, għandu jkun im-bullat mhux fuq l-ċċess ta' l-"assets" fuq il-"liabilities", iżda fuq il-valur "gross" ta' l-"assets" trasferiti, kif jirriżultaw mill-Balance Sheet għas-sena 1948 (li tinsab fil-puassess tal-partijiet fil-kuntratt), li t-trasferiment u ċ-ċessjoni tagħhom huwa sugġett għall-boll taht l-art. 57 (2) u 59, inkluż l-avvjaġment, li għalihom il-korrispettiv kien in parti f'assenjazzjoni lill-Markiż Scieluna tas-600 "shares" tal-valur ta' £180,000, u in parti assunzjoni minn Chevalier Cassar Torreggiani nomine tal-passività ta' "Scieluna's Bank"; 2. tiddikjara illi l-boll dovut fuq il-kuntratt, għal dak li jirrigwarda l-assenjazzjoni ta' 600 "shares" minn Chevalier Cassar Torreggiani nomine lill-Markiż Scieluna, għandu jkun fuq il-valur reali u effettiv tagħhom ta' £180,000, u mhux fuq il-"face value" ta' £60,000, ċeo ġħandu jkun £180, u mhux £60 kif iddeċediet l-Ewwel Qorti; u tordna lin-Nutar appellat ihallas din is-somma ta' £180; 3. mill-bqija, salu dak li jingħad fil-paragrafi 1 u 2 ta' qabel dan, tikkonferma d-deċiżjoni tal-Qorti tar-Reviżjoni fuq imsemmni ja;

Omiseis;

Ikkunsidrat;

Illi dan huwa appell minn deċiżjoni tal-Qorti tar-Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili mogħtija fil-21 ta' Ottubru 1949. B'din id-deċiżjoni, li kopja tagħha tinsab fil-fol. 10 tal-proċess, il-Qorti, wara li rat l-art. 19, 32, 59 (a) u 70 tal-Kap. 68, ikkun-dannat lill-appellat Nutar Frendo Randon għall-multa ta' £2, u ordnatlu biesx, fi żmien eba ijiem, iballas lill-Kollettur tat-

Taxxi Interni s-somma ta' £60 fuq il-kwota li ma gietx iñ-hallas meta sur l-att imsemmi fir-rikors. L-Attorney General qiegħed jitkob ir-riforma ta' dik id-deċiżjoni, billi jiġi dikjarat li l-kuntratt, ghaj dak li jirrigwarda t-trasferiment tal-Bank "Secluna" lil Chevalier Cassar Torreggiani nomine, għandu jkun imballat mhux fuq l-ecċess ta' l-"assets" fuq il-"liabilities", iżda fuq il-valur "gross" ta' l-"assets" trasferiti, kif jirriżultaw mill-Balance Sheet għas-sena 1948; li t-trasferiment u ċ-ċessjoni tagħhom huwa soggett għall-boll taht l-art. 57 (2) u 59, inkluż l-avvjament, li għalihom il-korrispettiv kien in parti f'assenjazzjoni lill-Markiż Secluna tas-600 "shares" tal-valur ta' £180,000 u in parti assunzjoni nunn Chevalier Cassar Torreggiani nomine tal-passivitā ta' Secluna's Bank. Talab okoll li jiġi dikjarat li l-boll dovut fuq il-kuntratt, għal dak li jirrigwarda l-assenjazzjoni minn Chevalier Cassar Torreggiani nomine lill-Markiż Secluna, għandu jkun fuq il-valur reali u effettiv tagħhom ta' £180,000, u mhux fuq il-"face value" ta' £60,000, ċjoè għandu jkun £180 u mhux £60, kif gie fuq deċiż; u jiġi ornat lin-Nutar appellat iħallas dik is-somma;

Kif jidher ċar, iż-żewġ dikjarazzjonijiet fuq imsemmi jien hawn preordinati biex jistabbilixxu l-ammont ulterjuri li kella jithallas, skond il-pretensjoni ta' l-appellant, bħala dritt tal-boll fuq l-att imsemmi fir-rikors, u biex iservu bħala bażi għad-dananda għal-l-ordni tal-ħlas ta' £180, mitlwa fl-ahħbar mill-appellant, bħala dritt tal-boll ulterjorment dovut;

Ikkunsidrat;

Illi skond kif jidher mill-verbal tas-27 ta' Frar 1950 (fol. 15), l-appellant jirrikonoxxi li, skond il-liġi, l-appellat Nutar Frendo Randon ma jistax jiġi kundannat iħallas "de proprio" is-supplement tad-đidriż tal-boll mill-istess appellant pretiż, billi f'dana l-każ ma jikkonkorru l-elementi meħtieġa skond l-art. 14 tal-Kap. 62 (Ediz. Riveduta tal-Ligijiet ta' Malta). La darba l-imsemmi Nutar Frendo Randon mhux, skond il-liġi, tenut għal dak il-ħlas, hemm lok li jiġi eżaminat jekk il-gudizzju giex propost tajjeb kontra l-legittimu kontradittur:

Ikkunsidrat;

Illi, kif ingħad iż-żejjed il-fuq, l-appell preżenti luwa limitat għar-riforma tas-sentenza fuq imsemmi, mogħiġi mill-

Qorti tar-Reviżjoni ta' l-Attijiet Notarili fil-21 ta' Ottubru 1949, u t-talba hija għall-kundanna ta' l-appellat Nutar Frendo Randon għall-ħlas ta' £180 bhala dritt supplementari tal-boll, u mhux ta' £60 kif kien ġie deċiż b'dik is-sentenza. Iż-żeġ dikjarazzjonijet n-itlubin fir-rikors ta' l-appell huma pre-ordinati għat-talba prinċipali u finali tal-kundanna fuq imsemmija għall-ħlas ta' £180, li għar-ragunijiet fuq imfissriji ma tistax tolqot lin-Nutar Frendo Randon;

Ikkurisidrat;

Illi huwa magħruf illi l-konvenut fil-kawża għandu jkolla interess, u li dak l-interess jidderiva mir-responsabilità li l-attur jippretendi li dak il-konvenut għandu minħabba l-ksur jew diskonoxximent tad-dritt tiegħu, jigifieri ta' l-attur (Mattirol, Trattato di Diritto Giudiziario Civile Italiano, Vol. I, pag. 53, no. 60). Il-Qorti tal-Kummerè tal-Maestà tar-Re, bis-sentenza tat-8 ta' April 1899 in re "Brockdorff vs. Pace Balzan" (Kollez Vol. XVII, parte III, pag. 15), qalet li "è notissimo che per proporre una domanda in giudizio bisogna aver vi interesse, o che, in altri termini, la domanda deve procurare a chi la propone un risultamento utile"; u iż-qed "il-quddiem, "l'interesse, ossia il motivo della domanda giudiziale, deve essere concreto e sussistere di fronte a colui contro il quale la domanda viene proposta" (ara wkoll sentenza ta' din il-Qorti tal-11 ta' April 1930, in re "Micallef Goggi vs. Mifsud et.", Kollez, Vol. XXVII, parte I, pag. 195). Meta l-prinċipji fuq esposti jiġu applikati għall-każ-żejt taħbi, il-fekha tal-Qorti hija li l-appell, kif proposit kontra n-Nutar Frendo Randon, ma jista' jipprokura lill-appellant ebda vantagg jew riżultat utili, billi t-talba ma tistax ikollha effikaċċja kontra tiegħi. U la darba l-imsemmi Nutar Frendo Randon mhux il-persuna interessa fil-ħlas reklamat, anqas jista' iż-żekk il-persuna legittima biex jikkontesta dak il-ħlas. Fi kliem ieħor, l-interess ta' l-appellant mhux sussistenti fil-konfront ta' l-appellant Nutar Frendo Randon, u għalhekk il-gudizzu mhux proposit tajjeb, billi nia giex proposit kontra l-kontradittur legittima;

Għar-ragunijiet fuq imsemmija;

Tiddikjara li l-gudizzju mhux integrni, billi nia giex proposit kontra l-legittima kontradittur; u f'dan is-sens biss tilqa' l-e-

ċezajoni tan-nullità opposta mill-appellat fir-riposta tiegħu, U
tilibera "ab observantis" l-istess appellat Nutar Frendo Ran-
don, bl-iapejjeż kontra l-appellant nomine.
